

Global Environment
Centre

PERTUBUHAN
SAHABAT GAMBUT
ASLI TEMUAN (SGAT)
PPM-016-10-27052021

LOKASI HSKLU

Hutan Simpan Kuala Langat Utara (HSKLU) kini meliputi kira-kira 958 hektar. HSKLU merupakan satu kawasan kecil yang sebahagiannya telah dibersihkan secara beransur-ansur dalam tempoh masa 50 tahun lalu. Ekosistem HSKLU mempunyai hutan tanah pamah dan hutan paya gambut. Ekosistem ini juga merangkumi kepelbagaiannya biologi termasuk pelbagai spesies pokok Dipterokarp dengan status pemuliharaan 'Terancam Kritikal' dan 'Terancam' (dalam *Malaysia Plant Red List*) termasuk Meranti Bunga (*Shorea teysmanniana*), Meranti Bakau (*Shorea uliginosa*) dan Mersawa Paya (*Anisoptera marginata*). Hutan ini juga merupakan habitat untuk hidupan liar seperti Beruang Matahari (*Helarctos malayanus*), Tupai Terbang Terkecil Selangor (*Petaurus kinlochii*) dan Ikan Laga Merah Langat (*Betta livida*). Hutan ini juga sangat penting bagi masyarakat Orang Asli Temuan tempatan yang telah menjadi tanah adat serta kediaman mereka selama lebih dari 150 tahun.

HSKLU mempunyai kapasiti untuk menyimpan sehingga 1,600 tan karbon per hektar. Jumlah kapasiti simpanan HSKLU adalah kira-kira 1,500,000 tan karbon. Dianggarkan kira-kira 5.5 juta tan pelepasan karbon dioksida (CO_2) dapat dielakkan jika HSKLU dikenalkan sebagai Hutan Simpanan Kekal.

KEPENTINGAN HSKLU

- Melindungi ekosistem dan kepelbagaiannya biologi termasuk spesies flora dan fauna yang terancam secara kritikal;
- Melindungi hak masyarakat terhadap persekitaran tempat tinggal yang sihat, menghasilkan sistem pengeluaran yang lestari;
- Memelihara identiti budaya masyarakat tempatan yang bergantung pada sumber hutan (Orang Asli Temuan); dan
- Mengelakkan dan menyediakan perkhidmatan ekosistem percuma merangkumi penyelenggaraan biodiversiti, penjanaan semula hutan, penyerapan karbon dan penstabilan tanah.

UNTUK KETERANGAN LANJUT

Pertubuhan Sahabat Gambut Asli Temuan (SGAT)

No.11, Jalan 2, Kampung Orang Asli Bukit Cheeding, 42700 Banting, Selangor
Tel: +60 13 -320 7350 (En. Basri)
Emel: sgat.selangor@gmail.com

Global Environment Centre (GEC)

Tingkat 2, Wisma Hing, No. 78, Jalan SS2/72,
47300 Petaling Jaya, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA.
Tel: +6 03 7957 2007; Faks: +6 03 7957 7003
Laman Web: www.gec.org.my
Emel: outreach@gec.org.my; nagarajan@gec.org.my

If you are interested to participate, further information can be obtained from our website at www.gec.org.my.

Printed in 2021.

KOMUNITI ORANG ASLI DI KUALA LANGAT

Orang asli Temuan adalah salah satu kumpulan etnik Orang Asli terbesar dan suku yang tersebar meluas di Malaysia. Kebanyakannya berasal dari negeri Selangor (populasi terbesar di Kuala Langat), Pahang, Johor, Negeri Sembilan dan Melaka. Suku kaum ini digolongkan dalam kelompok Melayu-proto dimana mereka dikatakan berasal daripada beberapa perkahwinan campur antara suku kaum asli dan penduduk migran daripada Sumatera dan Jawa. Mereka bertutur dialek bahasa Melayu Asli yang dipercayai berasal daripada Jambi, Selatan Sumatera.

Kesederhanaan dan adat pertapaan adalah budaya hidup masyarakat Orang Asli Temuan. Mereka lebih suka menjalani kehidupan asas, berhampiran hutan dan jauh dari kawasan bandar. Mereka adalah penghuni asli hutan yang bergantung kepada HSKLU untuk sumber semula jadi bagi keperluan harian, ubat-ubatan dan herba, ritual agama, budaya serta ilmu tradisional yang telah mewujudkan hubungan spiritual dan cinta erat terhadap hutan. Mereka juga percaya bahawa Muyang (Tuhan) menempatkan mereka di Bumi dengan tugas suci untuk melindungi hutan; di mana jika gagal melakukannya, dunia akan mengalami kemasuhan, dan manusia akan hancur binasa.

Orang Asli Temuan telah mendiami kawasan ini lebih daripada 134 tahun (sekurang-kurangnya sejak tahun 1886). Justeru, bagi penduduk Orang Asli Temuan tempatan di HSKLU, hutan ini amat penting kerana ia memiliki nilai budaya yang tinggi, menyumbang mata pencarian selain menjadi harta peninggalan nenek moyang untuk diwarisi. Pada masa kini, mereka menetap di arah barat bersebelahan hutan di beberapa perkampungan yang berlainan iaitu Kampung Orang Asli Bukit Cheeding, Busut Baru dan Pulau Kempas.

MENGENAI PERTUBUHAN SAHABAT GAMBUT ASLI TEMUAN (SGAT)

Pada tahun 2017, sebuah kumpulan komuniti yang dikenali sebagai Pertubuhan Sahabat Gambut Asli Temuan (SGAT) PPM-016-10-27052021 telah ditubuhkan untuk menggalakkan penyertaan komuniti tempatan dalam program pemeliharaan dan pemuliharaan HSKLU selain menjadi wadah untuk perkongsian pintar antara agensi kerajaan, korporat, swasta, NGO serta komuniti tempatan. Pertubuhan ini terdiri daripada komuniti Orang Asli Temuan meliputi tiga buah kampung iaitu Kampung Bukit Cheeding, Busut Baru dan Pulau Kempas.

Global Environment Centre telah melatih dan meningkatkan keupayaan anggota SGAT untuk melindungi hutan serta membantu dalam aktiviti pemuliharaan dan pelindungan selain pencegahan kebakaran HSKLU serta kawasan sekitarnya. Mereka telah bekerjasama dengan Jabatan Perhutanan Negeri Selangor dan pelbagai organisasi lain dalam menjalankan aktiviti pemulihan dan pemuliharaan di kawasan ini sejak dari tahun 2015.

OBJEKTIF SGAT

- Mendidik budaya pemeliharaan serta kelestarian alam sekitar dalam kalangan masyarakat Orang Asli Temuan;
- Memantau dan menjalankan aktiviti pemuliharaan serta pemuliharaan yang berkaitan dengan HSKLU berhampiran kampung mereka;
- Membantu dan menjalinkan kerjasama dengan sektor kerajaan, korporat, swasta dan badan bukan kerajaan (NGO) dalam memelihara dan memulihara HSKLU; dan
- Menyokong program dan aktiviti yang dianjurkan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Negeri Selangor, Pihak Berkusa Tempatan dan Global Environment Centre.

AKTIVITI SGAT

- Penglibatan masyarakat Orang Asli dalam kerja-kerja pengurusan saliran air gambut dan pemuliharaan hutan di HSKLU
- Rondaan dan pemantauan di HSKLU bagi mencegah pencerobohan haram dan kebakaran hutan gambut;
- Menyokong pelaksanaan Pelan Pengurusan Kebakaran Hutan bagi HSKLU; dan
- Pembangunan keupayaan Junior Peatland Forest Ranger (JPFR) untuk meningkatkan kemahiran kendiri dari segi komunikasi, pembelajaran dan kesedaran (yang melibatkan murid Orang Asli di SK (A) Bukit Cheeding dan SK (A) Busut Baru).

PENCAPAIAN SGAT

- Penubuhan pasukan peronda yang terdiri daripada 2 penunggang motosikal bagi memantau sekitar HSKLU selama 3 hingga 4 hari seminggu di sepanjang sempadan hutan untuk mencegah pembakaran terbuka, pencerobohan dan pemburuan haram.
- Penubuhan tapak semaihan komuniti di Kampung Orang Asli Pulau Kempas. Sehingga kini, ia telah membekalkan lebih daripada 15,000 anak pokok untuk aktiviti penanaman di HSKLU.
- Penubuhan pasukan untuk menjalankan aktiviti penanaman di HSKLU. Sehingga hari ini, 15 hektar kawasan hutan gambut yang terosot di HSKLU telah ditanam semula dengan lebih daripada 15,000 anak pokok.
- Pelaksanaan lebih daripada 10 bengkel latihan untuk meningkatkan keupayaan anggota SGAT.
- Penghasilan produk kraftangan daripada sumber semula jadi sebagai sebahagian daripada alternatif kelangsungan hidup mereka secara lestari.
- Program JPFR berjaya dilaksanakan di SK (A) Bukit Cheeding dan SK (A) Busut Baru dari tahun 2015 sehingga 2020 yang merangkumi perkhemahan tahunan JPFR, aktiviti di peringkat sekolah dan sebagainya.